

Věstník MZd ČR, částka 10/2010

Vzdělávací program
specializačního vzdělávání v oboru
PERIOPERAČNÍ PÉČE V GYNEKOLOGII
A PORODNICTVÍ

1 Cíl specializačního vzdělávání

2 Vstupní podmínky a průběh specializačního vzdělávání

3 Učební plán

3.1 Učební osnova základního modulu

3.1.1 Schopnosti a dovednosti po absolvování základního modulu

3.2 Učební osnovy odborných modulů - povinné

3.2.1 Učební osnova odborného modulu OM 1

3.2.2 Učební osnova odborného modulu OM 2

3.2.3 Učební osnova odborného modulu OM 3

3.3 Schopnosti a dovednosti po absolvování odborných modulů

4 Hodnocení výsledků vzdělávání v průběhu specializačního vzdělávání

5 Profil absolventa

5.1 Charakteristika výstupních vědomostí, dovedností a postojů, tj. profesních kompetencí

6 Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť

6.1 Akreditovaná zařízení a pracoviště

7 Tabulka modulů

8 Seznam doporučených zdrojů

1 Cíl specializačního vzdělávání

Cílem specializačního vzdělávání v oboru **Perioperační péče v gynekologii a porodnictví** je získání specializované způsobilosti s označením odbornosti **Porodní asistentka pro perioperační péči**, a to osvojením si potřebných teoretických znalostí, praktických dovedností, návyků týmové spolupráce i schopnosti samostatného rozhodování pro činnosti stanovené vyhláškou [č. 424/2004 Sb.](#) ve znění pozdějších předpisů.

2 Vstupní podmínky a průběh specializačního vzdělávání

Podmínkou pro zařazení do specializačního vzdělávání v oboru „Perioperační péče v gynekologii a porodnictví“ je získání odborné způsobilosti k výkonu povolání porodní asistentky dle [§58](#), odst. (1) zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povolání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon [č. 96/2004 Sb.](#)“).

Účastník vzdělávání musí před přihlášením se k atestační zkoušce splnit dobu výkonu povolání v

příslušném oboru specializačního vzdělávání stanovenou §56 odst. 6 zákona č. 96/2004 Sb.

Část specializačního vzdělávání lze absolvovat distanční formou studia, např. metodou e-learningu.

Optimální doba specializačního vzdělávání je 18 - 24 měsíců, kterou lze prodloužit nebo zkrátit při zachování počtu hodin vzdělávacího programu. V případě, že celková délka specializačního vzdělávání se od celodenní průpravy liší, úroveň a kvalita nesmí být nižší než v případě celodenní průpravy.

Vzdělávací program obsahuje celkem 560 hodin teoretického vzdělávání a praktické výuky. Praktická výuka tvoří alespoň 50 % celkového počtu hodin, včetně odborné praxe na pracovištích akreditovaného zdravotnického zařízení v rozsahu stanoveném tímto vzdělávacím programem. Požadavky vzdělávacího programu je možné splnit ve více akreditovaných zařízeních, pokud je nezajistí v celém rozsahu akreditované zařízení, kde účastník vzdělávání zahájil. Akreditovaná pracoviště disponují náležitým personálním, materiálním a přístrojovým vybavením.

Vzdělávací program zahrnuje modul základní a moduly odborné se stanoveným počtem kreditů, přičemž ukončení každého modulu je realizováno hodnocením úrovně dosažených výsledků vzdělávání.

Podmínkou pro získání specializované způsobilosti v oboru „Perioperační péče v gynekologii a porodnictví“ je:

zařazení do oboru specializačního vzdělávání,
výkon povolání v příslušném oboru specializačního vzdělávání minimálně 1 rok z období 6 ti let v rozsahu minimálně " stanovené týdenní pracovní doby nebo minimálně 2 roky v rozsahu minimálně pětiny stanovené týdenní pracovní doby do data přihlášení se k atestační zkoušce,
absolvování teoretické výuky,
absolvování povinné odborné praxe v rozsahu stanoveném vzdělávacím programem,
získání stanoveného počtu kreditů určených vzdělávacím programem,
úspěšné složení atestační zkoušky.

3 Učební plán

Nedílnou součástí vzdělávacího programu je vedení studijního průkazu a záznamu o provedených výkonech v rámci celé odborné praxe. Počet výkonů uvedených v kapitole 3.2. a 3.3. Učební osnova odborného modulu OM 1 a OM 2 - seznam výkonů a jejich počet je stanoven jako minimální, aby účastník specializačního vzdělávání zvládl danou problematiku nejen po teoretické, ale i po stránce praktické.

3.1 Učební osnova základního modulu

Základní modul - ZM	Organizační a metodické vedení ošetrovatelské péče
Typ modulu	Povinný

Rozsah modulu	5 dnů teorie, tj. 40 hodin	
Počet kreditů	20	
Cíl	Vybavit porodní asistentku znalostmi potřebnými k organizačnímu a metodickému vedení ošetrovatelské péče.	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Vzdělávání dospělých	Úvod do problematiky. Zásady vzdělávání dospělých, cíle, vedení, motivační faktory, hodnocení účastníků SV.	4
Právní problematika dospělých	Základní zákonné a prováděcí předpisy ve zdravotnictví. Práva a povinnosti zdravotnických pracovníků. Povinná mlčenlivost. Právní odpovědnost ve zdravotnictví.	3
Moderní management v ošetrovatelské péči	Management a role manažera. Klíčové role a funkce vedoucího pracovníka ve zdravotnictví. Leadership a role lídra. Firemní kultura. Strategický management. Management změn. Management času. Budování a řízení pracovního týmu. Personální management a rozvoj lidských zdrojů.	3
Kvalita a bezpečí zdravotní péče	Strategické Řízení kvality zdravotní péče. Indikátory kvality ošetrovatelské péče a jejich sledování. Standardy ošetrovatelské péče, správné vedení zdravotnické dokumentace. řízení rizik a prevence nežádoucích událostí ve zdravotnických zařízeních včetně sledování a vyhodnocení. Externí a interní kontrola kvality.	4
Interpersonální dovednosti specialistky v ošetrovatelské péči	Podpůrné techniky ke zvládnutí pracovní zátěže, podpůrné techniky v komunikaci s agresivním pacientem, komunikace se zvláštními skupinami pacientů. Etický přístup k pacientům a jejich blízkým s ohledem na věk a charakter onemocnění. Identifikace faktorů ovlivňujících kvalitu života pacientů.	4
Edukace	Edukace pacientů a jiných osob. Specifika edukace dětí, seniorů, cizinců a zvláštních skupin nemocných. Tvorba edukačních materiálů. Zásady moderní prezentace.	4
Průzkumné a výzkumné šetření v ošetrovatelské péči	Charakteristika, specifika a význam ošetrovatelského výzkumu. Techniky výzkumu, výzkumný proces a jeho fáze, etapy výzkumné práce. Volba a způsob vyhledávání vhodných témat. Etika výzkumu. Prezentace výsledků, aplikace poznatků do praxe.	5

Vybraná problematika veřejného zdraví	Vymezení problematiky veřejného zdraví, determinanty zdraví a jejich aktuální situace v ČR, aktuální zdravotní politika v evropském kontextu.	2
	Radiační ochrana - ionizující záření, jeho základní druhy a vlastnosti, nepříznivé účinky ionizujícího záření, radiační zátěž obyvatel, způsoby ochrany před ionizujícím zářením, zásady pro pobyt v prostorách se zdroji ionizujícího záření, legislativa v oblasti radiační ochrany, odpovědnosti při využívání zdrojů ionizujícího záření.	2
	Problematika závislostí - škodlivé užívání návykových látek (dále jen NL) a závislostí na NL v ČR. Přehled NL zneužívaných v ČR a jejich vlastnosti, zdravotní a právní aspekty související se zneužíváním NL a závislostí na NL.	2
Krizový management ve zdravotnictví	Mimořádné události a katastrofy (typy katastrof, definice katastrofy a medicíny katastrof, spektrum postižení). Krizová připravenost (definice, legislativní zázemí, orgány krizového Řízení a jejich úkoly, organizace ve zdravotnictví, základní pojmy, plán krizové připravenosti zdravotnického zařízení). Hromadný výskyt postižených (základní pojmy, zdravotnický záchranný řetězec, zdravotnická záchranná služba, traumatologický plán nemocnice - základní úkoly, organizace práce při hromadném příjmu, třídění pacientů). Evakuace nemocnic (zásady evakuace, evakuační plán). Ochrana obyvatelstva (definice a základní pojmy, hlavní zásady, prostředky individuální ochrany, základní vybavení domácnosti, informování obyvatelstva, vzdělávání).	3
Ukončení modulu	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba	4
Výsledky vzdělávání	Absolvent/ka: zná zásady vzdělávání dospělých, umí rozeznat a posoudit neetické a protiprávní chování spolupracovníků a vyhodnotit jeho důsledky, zná základní zákonné a prováděcí předpisy ve zdravotnictví a je si vědom/a právní odpovědnosti ve zdravotnictví, umí vysvětlit význam pojmu management, Řízení a vedení, popsat a vysvětlit kulturu organizace a její význam, chápe nutnost vlastního odborného růstu a rozvoje, umí rozpoznat své postoje, přístupy, způsob komunikace při personální práci, při efektivním hospodaření a při zjišťování potřeb a přání pacientů a jejich rodin, uvědomuje si neustálou potřebu zvyšování kvality práce a spolupráce, zná zásady prevence pochybení ve zdravotnické praxi, zná vybranou problematiku edukace pacientů, navrhuje a vypracovává plány edukace pacienta, případně rodinných příslušníků a jiných osob, postupuje dle moderních a vědecky ověřených metod, podílí se na výzkumných šetřeních a projektech, zná účinky ionizujícího záření, systém radiační ochrany, zásady pro uplatňování požadavků radiační ochrany a praktické metody ochrany, zná základy krizového managementu a umí se podílet na přechodu činnosti zdravotnického zařízení ze standardních podmínek do činností za podmínek nestandardních.	

Způsob ukončení modulu	Diagnostické metody (např. kolokvium k závěrečné práci na zvolené téma, test, ústní zkouška, apod.)
-------------------------------	---

3.1.1 Schopnosti a dovednosti po absolvování základního modulu

Absolvent/ka základního modulu je připraven/a:

podílet se na kontinuálním zvyšování kvality a bezpečnosti ošetrovatelské péče,
koordinovat práci členů ošetrovatelského týmu,
hodnotit kvalitu ošetrovatelské péče,
identifikovat faktory ovlivňující kvalitu života pacientů,
provádět průzkumná a výzkumná šetření,
navrhovat a vypracovávat plány edukace pacienta, blízkých osob,
připravovat edukační materiály.

3.2 Učební osnovy odborných modulů - povinné

3.2.1 Učební osnova odborného modulu OM 1

Odborný modul - OM 1	Základy perioperační péče	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	15 dnů teorie, tj. 120 hodin 10 dnů odborná praxe, tj. 80 hodin (40 hodin na centrální sterilizaci a 40 hodin na úseku anestézie)	
Počet kreditů	70 (60 kreditů za teoretickou část, 10 kreditů za praktickou část)	
Cíl	Vybavit porodní asistentku základními vědomostmi a dovednostmi pro poskytování ošetrovatelské perioperační péče.	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Role porodní asistentky v perioperační péči	Úvod do problematiky. Kategorie zdravotnických pracovníků v perioperační péči, chirurgický tým. Vzdělání, kompetence a role porodní asistentky v perioperační péči.	9
Organizačně provozní problematika operačního traktu	Umístění, prostorové uspořádání, stavebně technické, a technologické vybavení operačních traktů, CS a přísálových sterilizací. Organizace a Řízení operačního traktu - organizační struktura, náplně práce a harmonogramy práce operačního traktu. Efektivita provozu operačního traktu - rozpočet, využití jednotlivých operačních sálů, přístrojů, náklady na spotřební materiál. Zdrav a bezpečí pacienta a personálu - rizika perioperačního prostředí, provozu a perioperačního procesu a jejich prevence. Dokumentace v perioperační péči a její význam.	17

Hygiena , mikrobiologie a epidemiologie v perioperační péči	Zákonné normy ve vztahu k hygienickým požadavkům na provoz zdravotnických zařízení. Nemocnice jako ekologický systém. Manipulace s odpadem a jeho likvidace. „Čisté prostory“ ve zdravotnictví a v rámci operačního traktu - požadavky na pracoviště podle tříd čistoty a hygienicko-epidemiologických rizik.	5
	Nozokomiální nákazy a bariérové ošetřovací techniky jako prevence nozokomiálních nákaz v perioperačním prostředí. Profesionální nákazy v perioperačním prostředí a prevence profesionálních nákaz. Vybraná infekční onemocnění se závažným průběhem. Klasifikace chirurgických ran (operačních výkonů) dle míry mikrobiální kontaminace. Odběry biologického materiálu v perioperačním prostředí.	12
	Transport kontaminovaných zdravotnických prostředků (dále jen ZP), dezinfekce a čištění ZP, setování ZP a obaly a obalové systémy v předsterilizační přípravě. Vyšší stupeň dezinfekce. Sterilizace ZP, transport a uložení sterilních ZP. Mikrobiologické a epidemiologické aspekty u jednorázových a opakovaně používaných ZP.	12
Základy anesteziologie v perioperační péči	Základy anesteziologie. Farmakologie související s anestézií, kardiopulmonální resuscitací (dále jen KPR), manipulace s léky, skladování a jejich likvidace. Metody zmírnění bolesti.	5
	Perioperační proces anesteziologické péče - anesteziologický přístroj, včetně příslušenství a jeho obsluha a údržba, příprava pacienta na anestezii, zajištění průchodnosti dýchacích cest, udržování anestezie, ukončení anestezie. Péče na „dospávacím pokoji“. Pooperační péče a prevence pooperačních komplikací. Dokumentace a hlášení v anesteziologii.	8
	Šok. KPR při selhání základních životních funkcí u pacienta v perioperačním prostředí.	6
Základy ošetřovatelské perioperační péče	Universální instrumentarium, základní přístrojové vybavení, šicí materiál, chirurgické jehly, implantáty, rouškovací systémy, ochranný oděv (nesterilní, sterilní) a další ZP, materiály a pomůcky v perioperačním procesu.	13
	Pacient v perioperačním procesu - edukace pacienta v perioperační péči, příjem pacienta na operační sál (dále jen OS), polohování a fixace pacienta, antisepse operačního pole, zarouškování pacienta, péče o operační ránu a drenáže bezprostředně po operačním výkonu, předávání pacienta na oddělení.	9
	Personál v perioperačním procesu - průchod filtrem, hygienické zabezpečení rukou v perioperační péči, včetně chirurgické dezinfekce rukou, oblékání operačních plášťů a operačních rukavic.	10
	Perioperační péče (zásady a činnosti) v roli instrumentářky, v roli cirkulující (obíhající) a sterilizační (nástrojové) porodní asistentky.	4
Ukončení modulu	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	10

<p>Výsledky vzdělávání</p>	<p>Absolvent/ka: se orientuje v legislativě, činnostech a kompetencích porodní asistentky pro perioperační péči, umí vysvětlit význam týmové spolupráce v perioperační péči a své postavení v chirurgickém týmu, popíše a zdůvodní základní hygienické, stavebně technické a bezpečnostní požadavky na výstavbu a provoz operačního traktu a centrální sterilizace, popíše možnosti řízení operačního traktu a centrální sterilizace, uvede náplně práce v perioperačním prostředí z různých hledisek, popíše a vysvětlí funkci náplně práce a harmonogramu práce, orientuje se v požadavcích na efektivitu práce v perioperační péči, vyjmenuje a zdůvodní bezpečnostní rizika perioperačního prostředí, provozu a perioperačního procesu a zároveň uvede preventivní opatření na ochranu a bezpečnost pacienta a všech přítomných v perioperačním prostředí, vyjmenuje používanou dokumentaci v perioperační péči, charakterizuje dokumentaci perioperačního ošetrovatelského procesu a uvede a zdůvodní pro koho a pro jaké oblasti má dokumentace v perioperační péči význam, vyjmenuje, orientuje se a vyhledá potřebné informace v zákonných normách, které se vztahují k předcházení vzniku a šíření nozokomiálních nákaz a k hygienickým požadavkům na perioperační prostředí, definuje nozokomiální nákazy, popíše podmínky jejich šíření v perioperačním prostředí a uvede a zdůvodní způsoby vytváření a udržování aseptického prostředí (bariérové ošetrovací techniky), orientuje se ve vybraných infekčních onemocněních a uvědomuje si důležitost bariérových ošetrovacích technik a dalších preventivních opatření v prevenci nozokomiálních a profesionálních nákaz, klasifikuje chirurgické rány podle mikrobiální kontaminace, uvede jejich charakteristiku a vysvětlí význam členění chirurgických ran pro perioperační péči o pacienta v perioperačním prostředí, vyjmenuje nejčastější odběry biologického materiálu v perioperačním prostředí, uvede a zdůvodní zásady a nejčastější chyby při odběru, manipulaci a transportu biologického materiálu, volí, řídí a podílí se na procesu předsterilizační přípravy a sterilizace ZP dle stanovených zásad a provozního řádu, orientuje se v základech anesteziologické ošetrovatelské péče, popíše KPR při selhání základních životních funkcí u pacienta v perioperačním prostředí z hlediska kompetencí jednotlivých členů týmu, vyjmenuje základní přístrojové vybavení operačního traktu, zásady zacházení s nimi, popíše údržbu a bezpečnostní opatření při jejich použití, vysvětlí pojem atest a uvede jeho význam v perioperační péči, vyjmenuje základní požadavky na operační stoly, přídatná zařízení, včetně zásad zacházení s nimi, popíše údržbu a bezpečnostní opatření při jejich použití, vyjmenuje a zdůvodní požadované vlastnosti na instrumentarium, uvede materiály, ze kterých je vyrobeno, druhy možných korozí, včetně příčin a preventivních opatření, pojmenuje a kategorizuje jednotlivé nástroje z různých hledisek a uvede jejich vhodné použití, vyjmenuje a zdůvodní požadované vlastnosti na šicí materiály a chirurgické jehly, včetně jejich kategorizace z různých hledisek a uvede jejich vhodné použití, uvede součásti ochranného oděvu (nesterilního, sterilního) určeného pro operační trakt, požadované vlastnosti a jejich význam, včetně používaných materiálů ve zdravotnické praxi, jejich výhody a nevýhody, vyjmenuje a popíše fáze perioperační péče o pacienta v perioperačním prostředí, včetně stanovených zásad a zdůvodní dodržování stanovených zásad v jednotlivých fázích perioperační péče, vyjmenuje a popíše fáze přípravy operačního týmu k operačnímu výkonu, včetně obecně uznávaných zásad a zdůvodní dodržování obecně uznávaných zásad v jednotlivých fázích přípravy, popíše a vysvětlí problematiku základů ošetrovatelské perioperační péče poskytované pacientovi bezprostředně před, v průběhu a bezprostředně po operačním výkonu v roli instrumentářky a zdůvodní dodržování bezpečnostních opatření a zásad asepse při jejím poskytování, popíše a vysvětlí problematiku základů ošetrovatelské perioperační péče poskytované pacientovi bezprostředně před, v průběhu a bezprostředně po operačním výkonu v roli cirkulující (obíhající) porodní asistentky a zdůvodní dodržování bezpečnostních opatření a zásad asepse při jejím poskytování, popíše a vysvětlí problematiku základů specifické ošetrovatelské perioperační péče poskytované pacientovi bezprostředně před, v průběhu a bezprostředně po operačním výkonu v roli sterilizační (nástrojové) porodní asistentky a zdůvodní dodržování bezpečnostních opatření a zásad asepse při jejím poskytování.</p>
-----------------------------------	--

Způsob ukončení modulu	Diagnostické metody (např. kolokvium k závěrečné práci na zvolené téma, test, ústní zkouška, apod.)	
Seznam výkonů		Počet výkonů
Transport a příjem kontaminovaných ZP na CS		5
Ruční dezinfekce a mechanická očista		5
Obsluha mycího a dezinfekčního automatu		5
Obsluha ultrazvukového přístroje k dočišťování instrumentaria		5
Kontrola, setování a balení ZP		5
Obsluha parního sterilizačního přístroje, včetně kontroly, vyhodnocení a vedení dokumentace sterilizačního procesu		5
Obsluha formaldehydového sterilizačního přístroje, včetně kontroly, vyhodnocení a vedení dokumentace sterilizačního procesu		5
Distribuce, transport a předávání sterilních ZP, včetně kontroly a vedení příslušné dokumentace		5
Edukace pacienta před operačním výkonem v rámci kompetencí porodní asistentky		5
Příprava a kontrola anesteziologického přístroje před operačním výkonem		3
Příjem pacienta na operační oddělení		3
Příprava pacienta k celkové anestézii		3
Příprava ZP, potřebného zdravotnického materiálu a pomůcek a asistence u endotracheální intubace		3
Péče o pacienta po celkové anestézii		3
Příprava ZP, potřebného zdravotnického materiálu a pomůcek a asistence u epidurální anestézie		3
Péče o pacienta po epidurální anestézii		3
Předání pacienta z operačního oddělení na lůžkové oddělení		3
Způsob ukončení modulu	Diagnostické metody (např. kolokvium k závěrečné práci na zvolené téma, test, ústní zkouška, simulace výkonů na modelu, apod.), splnění odborné praxe a potvrzení výkonů daných pro odborný modul 1.	

3.2.2 Učební osnova odborného modulu OM 2

Odborný modul - OM 2	Perioperační péče o pacientku v gynekologii a porodnictví
Typ modulu	Povinný
Rozsah modulu	6 dnů, tj. 48 hodin teoretické výuky 19 dnů, tj. 152 hodin odborné praxe (152 hodin na gynekologicko-porodnickém operačním sále)
Počet kreditů	43 (24 kreditů za teoretickou část, 19 kreditů za praktickou část)

Cíl	Vybavit porodní asistentku specifickými vědomostmi a dovednostmi a připravit ji tak pro poskytování základní, specializované a vysoce specializované ošetrovatelské perioperační péče u pacientky podstupující operační léčbu nebo vyšetření v gynekologii a porodnictví	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Úvod do gynekologie a porodnictví	Úvod do problematiky. Vymezení oboru gynekologie a porodnictví a interdisciplinární spolupráce. Současnost a trendy v gynekologii a porodnictví, operační taktiky, techniky, technické principy.	6
Specifika anestezie v gynekologii a porodnictví	Specifika anestezie - volba anesteziologického postupu, specifika anestezie u malých operačních výkonů, u abdominálních a vaginálních operačních výkonů, u minimálně invazivních operačních výkonů - vliv kapnoperitonea a polohy na hemodynamiku a ventilaci, specifika anestezie u porodnických operačních výkonů.	2
Specifika předoperační přípravy a pooperační péče v gynekologii a porodnictví	Specifika předoperační somatické přípravy, psychologické přípravy, informovaný souhlas a specifika pooperační péče u pacientky v gynekologii a porodnictví.	2
Specifika perioperační péče v gynekologii a porodnictví	Přístrojová technika, klasické a miniinvazivní instrumentarium, šicí materiál, implantáty a další zdravotnické prostředky a pomůcky používané v perioperační péči oboru gynekologie a porodnictví.	2
	Specifika polohování pacientky k operačním výkonům, přípravy operačního pole a rouškování pacientky, včetně specifík bezprostřední pooperační péče u vybraných operačních výkonů a nejčastější odběry biologického materiálu na operačních sálech oboru gynekologie a porodnictví.	2

	<p>Topografická anatomie a funkce orgánů operovaných v gynekologii a porodnictví. Patofyziologické stavy, jejich diagnostika a indikace k operační léčbě v gynekologii a porodnictví. Názvosloví a charakteristika základních typů operačních výkonů a přehled a charakteristika operačních přístupů a techniky v gynekologii a porodnictví.</p>	5
	<p>Operační výkony a specifické aspekty jednotlivých operačních výkonů v gynekologii a porodnictví - operační výkon, indikace, poloha pacientky, přístup, postup, komplikace, přístrojová technika, specifické instrumentarium, implantáty, léčiva a další zdravotnické prostředky, materiály a pomůcky:</p>	21
<p>Operační výkony v gynekologii a porodnictví</p>	<p>Hysteroskopie: - diagnostická, - terapeutická. Laparoskopie v gynekologii a porodnictví: - laparoskopické operace na adnexech, - laparoskopické operace na děloze, - laparoskopické operace pánevního dna a v onkologii.</p> <p>Malé operace vaginální: - abraze, - revize, - konizace čípku, - extirpace cyst, - incize Bartholiniho žlázy, - resutury.</p> <p>Operace abdominální: - operace na adnexech, - operace na děloze, - abdominální hysterektomie.</p> <p>Operace vaginální: - vaginální hysterektomie, - operace poklesu rodidel, - operace na vulvě.</p> <p>Laparoskopicky asistovaná vaginální hysterektomie</p> <p>Náhlé příhody břišní v gynekologii a porodnictví: - diferenciální diagnostika gynekologické příhody břišní, - mimoděložní těhotenství, - ruptura ovariální cysty, torze adnex, - pelvalgie jiné etiologie.</p> <p>Porodnické operace: - episiotomie a ošetření porodních poranění, - císařský řez, - manuální lýza a instrumentální revize dutiny, - porodnické kleště a vakuumextraktor.</p> <p>Operace v urogynekologii: - chirurgická léčba močové inkontinence, - rekonstrukční operace pánevního dna.</p> <p>Operace v dětské gynekologii: - specifika a indikace k operaci u dětské pacientky, - specifika operativy v dětském věku, - nejčastější operace (vrozené vývojové vady, cysty...), - spolupráce dětského gynekologa a chirurga.</p> <p>Operace v léčbě neplodnosti a asistované reprodukci: - odběry ovocytů, transfery, punkce cyst, - refertilizační operace u tubární neplodnosti, - operace vrozených vývojových vad.</p> <p>Konzervativní a radikální operativa v onkologické gynekologii a senologii: - operace při karcinomu vulvy a vaginy, - operace při karcinomu děložního čípku, - operace při karcinomu děložního těla, - operace při karcinomu ovária, - senologické operace.</p>	

Ukončení modulu	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	8
Výsledky vzdělávání	<p>Absolvent/ka: se orientuje v organizaci, struktuře a provozu operačního traktu, využívá znalosti kompetencí porodní asistentky pro perioperační péči při poskytování ošetrovatelské perioperační péče jako člen chirurgického týmu, uvědomuje si rizika perioperačního prostředí, provozu a perioperačního procesu a zajišťuje dle stanovených zásad ochranu a bezpečnost pacientky a všech přítomných v perioperačním prostředí ve spolupráci s víceoborovým týmem, dokumentuje ošetrovatelskou perioperační péči v gynekologii a porodnictví dle uznávané struktury a uvědomuje si význam dokumentace v perioperační péči, poskytuje KPR při selhání základních životních funkcí u pacientky v perioperačním prostředí jako člen resuscitačního týmu v rámci svých kompetencí, orientuje se v přístrojovém vybavení, instrumentariu, implantátech a dalších ZP, materiálech a pomůckách používaných na operačních sálech gynekologie a porodnictví a systematicky je zajišťuje, volí a připravuje k operačnímu výkonu dle potřeb operačního týmu, zásad asepse a ve vztahu k bezpečnosti a ochraně zdraví, poskytuje ošetrovatelskou perioperační péči pacientce v gynekologii a porodnictví, a to efektivně, dle zásad asepse a zásad perioperační péče v roli instrumentářky, cirkulující (obíhající) a sterilizační (nástrojové) porodní asistentky, orientuje se v anatomii a funkci orgánů a orgánových systémů operovaných v gynekologii a porodnictví a tyto znalosti dokáže využít při poskytování perioperační péče v roli instrumentářky, zná patofyziologické stavy a orientuje se v diagnostických metodách, které se vztahují k jednotlivým patofyziologickým stavům v gynekologii a porodnictví, má přehled o operačních výkonech a specifických aspektech konkrétních operačních výkonů v gynekologii a porodnictví a využívá tyto znalosti při poskytování ošetrovatelské perioperační péče pacientce v roli instrumentářky, cirkulující (obíhající) a sterilizační (nástrojové) porodní asistentky.</p>	
Seznam výkonů	Počet výkonů	
Poskytování ošetrovatelské perioperační péče pacientce v roli cirkulující (obíhající) porodní asistentky u méně náročného operačního výkonu v gynekologii a porodnictví	3	
Poskytování ošetrovatelské perioperační péče pacientce v roli cirkulující (obíhající) porodní asistentky u středně náročného až vysoce náročného operačního výkonu v gynekologii a porodnictví	3	
Poskytování ošetrovatelské perioperační péče pacientce v roli cirkulující (obíhající) porodní asistentky u méně náročného miniinvazivního operačního výkonu v gynekologii a porodnictví	3	
Poskytování ošetrovatelské perioperační péče pacientce v roli cirkulující (obíhající) porodní asistentky u středně náročného až vysoce náročného miniinvazivního operačního výkonu v gynekologii a porodnictví	3	
Poskytování ošetrovatelské perioperační péče pacientce v roli instrumentářky u méně náročného operačního výkonu v gynekologii a porodnictví	3	
Poskytování ošetrovatelské perioperační péče pacientce v roli instrumentářky u středně náročného až vysoce náročného operačního výkonu v gynekologii a porodnictví	3	
Poskytování ošetrovatelské perioperační péče pacientce v roli instrumentářky u méně náročného miniinvazivního operačního výkonu v gynekologii a porodnictví	3	
Poskytování ošetrovatelské perioperační péče pacientce v roli instrumentářky u středně náročného až vysoce náročného miniinvazivního operačního výkonu v gynekologii a porodnictví	3	

Způsob ukončení modulu	Diagnostické metody (např. kolokvium k závěrečné práci na zvolené téma, test, ústní zkouška, simulace výkonů na modelu, apod.), splnění odborné praxe a potvrzení výkonů daných pro odborný modul 2.
-------------------------------	--

3.2.3 Učební osnova odborného modulu OM 3

Odborný modul - OM 3	Odborná praxe na pracovišti akreditovaného zdravotnického zařízení na gynekologicko-porodnických sálech	
Typ modulu	Povinný	
Rozsah modulu	15 dnů, tj. 120 hodin odborné praxe	
Počet kreditů	45	
Seznam výkonů		Počet výkonů
Poskytování ošetrovatelské perioperační péče pacientce v roli cirkulující (obíhající) porodní asistentky u méně náročného operačního výkonu v gynekologii a porodnictví		2
Poskytování ošetrovatelské perioperační péče pacientce v roli cirkulující (obíhající) porodní asistentky u středně až vysoce náročného operačního výkonu v gynekologii a porodnictví		2
Poskytování ošetrovatelské perioperační péče pacientce v roli cirkulující (obíhající) porodní asistentky u méně náročného miniinvazivního operačního výkonu v gynekologii a porodnictví		2
Poskytování ošetrovatelské perioperační péče pacientce v roli cirkulující (obíhající) porodní asistentky u středně až vysoce náročného miniinvazivního operačního výkonu v gynekologii a porodnictví		2
Poskytování ošetrovatelské perioperační péče pacientce v roli instrumentářky u méně náročného operačního výkonu v gynekologii a porodnictví		2
Poskytování ošetrovatelské perioperační péče pacientce v roli instrumentářky u středně až vysoce náročného operačního výkonu v gynekologii a porodnictví		2
Poskytování ošetrovatelské perioperační péče pacientce v roli instrumentářky u méně náročného miniinvazivního operačního výkonu v gynekologii a porodnictví		2
Poskytování ošetrovatelské perioperační péče pacientce v roli instrumentářky u středně až vysoce náročného miniinvazivního operačního výkonu v gynekologii a porodnictví		2

3.3 Schopnosti a dovednosti po absolvování odborných modulů

Absolvent/ka odborných modulů je připraven/a:

zajišťovat předsterilizační přípravu a sterilizaci ZP základními a specifickými způsoby a metodami,
rozhodovat o způsobu vytváření a udržování asepse v perioperačním prostředí ve spolupráci s orgány ochrany veřejného zdraví,
zajišťovat stálou pohotovost pracoviště, základních a speciálních přístrojů, instrumentaria, implantátů a dalších ZP, potřebného materiálu a pomůcek k plánovaným a neodkladným operačním výkonům v oboru gynekologie a porodnictví,
zajišťovat, připravovat a doplňovat instrumentarium, implantáty a další ZP, materiál a pomůcky bezprostředně před, v průběhu a bezprostředně po operačním výkonu dle potřeb operačního týmu v oboru gynekologie a porodnictví,
zajišťovat přípravu, manipulaci a obsluhu operačních stolů, přístrojů a tlakových nádob v oboru gynekologie a porodnictví,
polohovat nebo zajišťovat základní polohy a fixaci pacientek na operačním stole, včetně prevence komplikací z imobilizace v oboru gynekologie a porodnictví,
podílet se na specifickém polohování a fixaci pacientek na operačním stole pod odborným dohledem a přímým vedením lékaře v oboru gynekologie a porodnictví,
přikládat nebo zajišťovat přiložení inaktivní elektrody při použití monopolární koagulace u pacientky v gynekologii a porodnictví,
provádět antisepsi operačního pole u pacientky v gynekologii a porodnictví,
podílet se na rouškování pacientky v gynekologii a porodnictví,
instrumentovat při operačních výkonech v gynekologii a porodnictví,
provádět ve spolupráci s chirurgickým týmem početní kontrolu nástrojů, břišních roušek a dalších použitých ZP bezprostředně před, dle potřeb v průběhu a bezprostředně po operačním výkonu v gynekologii a porodnictví,
asistovat u méně náročných operačních výkonů v gynekologii a porodnictví.

4 Hodnocení výsledků vzdělávání v průběhu specializačního vzdělávání

Akreditované zařízení přidělí každému účastníkovi specializačního vzdělávání školitele, který je zaměstnancem akreditovaného zařízení. Školitel pro teoretickou výuku vypracovává studijní plán a plán plnění praktických výkonů, které má účastník vzdělávání v průběhu přípravy absolvovat a průběžně prověřuje znalosti (vědomosti, dovednosti). Odborná praxe na odborných pracovištích probíhá pod vedením přiděleného školitele, který je zaměstnancem daného pracoviště, má specializovanou způsobilost v oboru a osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu. Školitel odborné praxe potvrzuje splněné výkony a provádí písemný záznam výsledného hodnocení odborné praxe účastníka studia.

Průběžné hodnocení školitelem:

školitel pravidelně a průběžně prověřuje teoretické znalosti a praktické dovednosti účastníka specializačního vzdělávání. Do studijního průkazu zapisuje ukončení každého modulu a získaný počet kreditů.

Předpoklad pro vykonání atestační zkoušky:

absolvování teoretické a praktické výuky; včetně splnění požadované odborné praxe v akreditovaném zařízení potvrzené ve studijním průkazu a splnění výkonů obsažených ve vzdělávacím programu potvrzené přiděleným školitelem;
získání příslušného počtu kreditů.

Vlastní atestační zkouška probíhá dle vyhlášky [č. 189/2009 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů.

5 Profil absolventa

Absolvent/ka specializačního vzdělávání v oboru Perioperační péče v gynekologii a porodnictví bude připraven/a provádět, zajišťovat a koordinovat základní, specializovanou vysoce specializovanou a specifickou ošetrovatelskou perioperační péči v oboru Perioperační péče v gynekologii a porodnictví. Je oprávněn/na na základě vlastního posouzení a rozhodnutí, v souladu s platnou legislativou zabezpečovat činnosti v rozsahu své specializované způsobilosti, ke kterým je připraven/na na základě tohoto vzdělávacího programu a platné legislativy.

5.1 Charakteristika výstupních vědomostí, dovedností a postojů, tj. profesních kompetencí, pro které absolvent/ka specializačního vzdělávání získal/a způsobilost

Porodní asistentka se specializovanou způsobilostí v oboru Perioperační péče v gynekologii a porodnictví je připraven/a:

poskytovat ošetrovatelskou perioperační péči v gynekologii a porodnictví založenou na individuálním a holistickém přístupu k pacientce a na ošetrovatelském procesu, provádět ošetrovatelskou perioperační péči v gynekologii a porodnictví v souladu s etickými a právními aspekty ošetrovatelské péče, efektivně komunikovat s pacientkami a jejich rodinami a dalšími pracovníky podílejícími se na ošetrovatelské perioperační péči v gynekologii a porodnictví, zvládat multikulturní odlišnosti v ošetrování pacientek na vlastním pracovišti v rámci své specializace, odborně vést méně zkušené pracovníky svého oboru, personál způsobilý k výkonu povolání pod odborným dohledem nebo pod přímým vedením a účastníky studia specializačního vzdělávání oboru „Perioperační péče v gynekologii a porodnictví“ v roli školitele, navrhopvat a vypracovávat plány edukace pro pacientku v oboru gynekologie a porodnictví, případně jiné osoby, systematicky plánovat, řídit, realizovat a vyhodnocovat ošetrovatelskou perioperační péči v gynekologii a porodnictví, efektivně využívat lidské, materiální a finanční zdroje při řízení a poskytování ošetrovatelské perioperační péče v oboru gynekologie a porodnictví, uplatňovat manažerské funkce, jejichž cílem je zvyšování kvality ošetrovatelské perioperační péče v gynekologii a porodnictví a minimalizace pochybení v ošetrovatelské praxi, podílet se na přechodu zdravotnického zařízení ze standardních podmínek do činnosti za nestandardních podmínek, orientovat se při řízení a poskytování ošetrovatelské perioperační péče v oboru gynekologie a porodnictví na podporu a udržování zdraví, na prevenci, rehabilitaci, včetně ohledu na životní prostředí, zajišťovat a poskytovat aseptickou a bezpečnou ošetrovatelskou perioperační péči pacientce, včetně zajištění bezpečí personálu v perioperačním prostředí oboru gynekologie a porodnictví, a to ve spolupráci s víceoborovým týmem, podporovat a zvládat týmový přístup v ošetrovatelské perioperační péči o pacientku v perioperačním prostředí oboru gynekologie a porodnictví, prokázat dovednosti porodní asistentky v roli instrumentářky, cirkulující (obíhající) a

sterilizační (nástrojové) porodní asistentky,
využít oblast informatiky, coby zdroje aktuálních informací pro ošetrovatelskou perioperační péči v gynekologii a porodnictví,
vzdělávat se, zvládat metody výzkumu, realizovat výzkumnou činnost a získané poznatky založené na výsledcích výzkumu uplatňovat v ošetrovatelské perioperační péči oboru gynekologie a porodnictví,
přispívat k rozvíjení a dodržování vysoké úrovně profesionální ošetrovatelské perioperační péče v gynekologii a porodnictví.

6 Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť

Vzdělávací instituce, zdravotnická zařízení a pracoviště zajišťující výuku účastníků specializačního vzdělávání musí být akreditovány dle ustanovení §45 zákona č. 96/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Tato zařízení musí účastníkovi zajistit absolvování specializačního vzdělávání dle příslušného vzdělávacího programu. Minimální kritéria akreditovaných zařízení jsou dána splněním odborných, provozních, technických a personálních předpokladů.

6.1 Akreditovaná zařízení a pracoviště

Personální požadavky

Školitelem pro praktickou výuku se rozumí zaměstnanec akreditovaného zařízení ve smyslu zákona [č. 96/2004 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů, který organizuje a řídí teoretickou nebo praktickou část specializačního vzdělávání.* (* Školitelem může být i mentor, pokud splňuje požadavky na školitele stanovené vzdělávacím programem.)

Školitelem může být pouze zdravotnický pracovník se specializovanou způsobilostí v oboru specializace Perioperační péče v gynekologii a porodnictví nebo Perioperační péče (dříve Instrumentování na operačním sále), který je držitelem „Osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu“ v oboru Porodní asistentka nebo v oboru Všeobecná sestra a pracuje v oboru specializace minimálně 5 let.

Lektorem pro teoretickou výuku se rozumí zdravotnický nebo jiný odborný pracovník, který se podílí na výuce v teoretické části specializačního vzdělávání.

Lektorem může být:

- zdravotnický pracovník (nelékařský zdravotnický pracovník, lékař, zubní lékař, farmaceut atd.) jehož kvalifikace odpovídá zaměření vzdělávacího programu a je držitelem „Osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu“,
- další odborný pracovník s jinou kvalifikací (JUDr., Ing. atd.), která odpovídá zaměření vzdělávacího programu (předměty jako je ekonomika a financování, právní problematika, krizový management, organizace a řízení atd.).

Pedagogické schopnosti.

Doklady o odborné, specializované eventuelně pedagogické způsobilosti.

Materiální a technické vybavení

Materiální a technické vybavení akreditovaných zdravotnických zařízení musí odpovídat standardům a platné legislativě.

Učebny se standardním vybavením (tabule, nástěnka, flichpart, školní nábytek atd.) a moderní audiovizuální technikou.

Učební pomůcky (volné listy, pracovní sešity, plakáty, výukové karty, psací potřeby, fixy, křídly, popisovače, laserové ukazovátko, lepící pásky, nůžky, fólie, učebnice atd.) a datové nosiče (CD ROM, USB, videokazety atd.), včetně zabezpečení údržby veškerého technického a didaktického vybavení pro výuku.

Učebny pro klasickou výuku.

Učebny pro práci ve skupinách.

Odborná učebna pro praktickou výuku se speciálními pomůckami pro obor Perioperační péče (instrumentační a pomocný stolek, základní instrumentarium, obalové systémy, rouškovací systémy, operační pláště, operační rukavice, ústenky a čepice, indikátory a další spotřební materiál potřebný k výuce).

Odborná učebna s modely a simulátory k výuce KPR u dospělých a dětí, které signalizují správnost postupu KPR, modely a simulátory k zajišťování dýchacích cest apod.

Přístup k odborné literatuře, včetně elektronických databází (zajištění vlastními prostředky nebo ve smluvním zařízení).

Organizační a provozní požadavky

Pro teoretickou část vzdělávacího programu - jiná zařízení, která mají smluvní vztah s poskytovatelem zdravotní péče dle příslušného oboru specializace.

Pro praktickou část vzdělávacího programu - poskytování zdravotní péče dle příslušného oboru.

Pro praktickou část vzdělávacího programu smluvní vztah s jedním nebo více akreditovaným zařízení z důvodu zajištění komplexnosti vzdělávacího programu.

Bezpečnost a ochrana zdraví

Součástí teoretické i praktické výuky je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany včetně ochrany před ionizujícím zářením.

Výuka k bezpečné a zdraví neohrožující práci vychází z požadavků platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Požadavky jsou doplněny informacemi o rizicích možných ohrožení v souvislosti s vykonáváním praktické výuky, včetně informací vztahujících se k opatřením na ochranu před působením zdrojů rizik.

7 Tabulka modulů
Specializační vzdělávání v oboru

Kód	Typ	Název	Rozsah	Počet kreditů
ZM	P	Organizační a metodické vedení ošetrovatelské péče	1 týden T - 40 hodin	20 (á 4 kredity/den)
OM 1	P	Základy perioperační péče	3 týdny T - 120 hodin 2 týdny Pr - 80 hodin	60 (á 4 kredity/den) 10 (á 1 kredit/den)
OM 2	P	Perioperační péče o pacientku v gynekologii a porodnictví	6 dnů T - 48 hodin 19 dnů Pr - 152 hodin	24 (á 4 kredity/den) 19 (á 1 kredit/den)
OM 3	P	Odborná praxe na pracovišti akreditovaného zdravotnického zařízení na gynekologicko-porodnických sálech	3 týdny Pr - 120 hodin	45 (á 3 kredit/den)
			T - teorie Σ 208 Pr - praxe Σ 232 Pr - AZ Σ 120 hodin	
			Celkem 560 hodin	178 kreditů

Vysvětlivky: P - povinné, T - teorie, Pr - praxe, P - AZ - praxe na akreditovaném pracovišti

8 Seznam doporučených zdrojů

Doporučená literatura

ZM - Organizační a metodické vedení specializované ošetrovatelské péče

ANTUŠÁK, E.; KOPECKÝ, Z. Úvod do teorie krizového managementu I. 2. vyd. Praha:VŠE Economica, 2003. 98 s. ISBN 80-245-0548-7.

ARMSTRONG, M. Řízení lidských zdrojů. Praha: Grada Publishing, 2002. 856 s. ISBN 80-247-0469-2.

BÁRTLOVÁ, S.; HNILICOVÁ, H. Vybrané metody a techniky výzkumu. Brno: IDVPZ, 2000. 118 s. ISBN 80-7013-311-2.

BÁRTLOVÁ, S.; SADÍLEK, P.; TÓTHOVÁ, V. Výzkum a ošetrovatelství. Brno: NCO NZO, 2005. 146 s. ISBN 80-7013-416-X.

BARTOŠÍKOVÁ, I. O syndromu vyhoření pro zdravotní sestry. Brno: NCO NZO, 2006 86 s. ISBN 80-7013-439-9.

BENEŠ, M. Andragogika, filosofie - věda. 1.vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2001. 122 s. ISBN 80-86432-03-3.

BENEŠ, M. Úvod do andragogiky. 1.vyd. Praha: Karolinum, 1997, 129 s. ISBN 80-7184-381-4.

GAVORA, P. Úvod do pedagogického výzkumu. 94. publ. Brno: Paido, 2000. 207 s. ISBN 80-85931-79-6.

GLADKIJ, I.; HEGER, L.; STRNAD, L. Kvalita zdravotní péče a metody jejího soustavného zlepšování. Brno: IDVPZ, 1999. 183 s. ISBN 80-7013-272-8.

GLADKIJ, I. Management ve zdravotnictví. Praha: Computer Press 2003. ISBN 80-7172-841-1. GROHAR-MURRAY, M. E.; DICROCE, H. R. Zásady vedení a řízení v oblasti ošetrovatelské péče. Praha: Grada Publishing, 2003. 330 s. ISBN 80-247-0267-3.

HAŠKOVCOVÁ, H. Thanatologie, nauka o umírání a smrti. 1. vyd. Praha: Galén, 2000. 191 s. ISBN 80-7262-034-7.

HOLOUŠOVÁ, D. a kol. Jak psát diplomové a závěrečné práce. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2000. 110 s. ISBN 80-7067-841-0.

HOLOUŠOVÁ, D.; KROBOTOVÁ, M. Diplomové a závěrečné práce. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2002. 117 s. ISBN 80-244-0458-3.

CHRÁSKA, M. Úvod do výzkumu v pedagogice. Základy kvantitativně orientovaného výzkumu. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, Pedagogická fakulta, 2003. 199 s. ISBN 80-244-0765-5.

IVANOVÁ, K. a kol. Multikulturní ošetrovatelství I. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 248 s. ISBN 80-247-1212-1.

IVANOVÁ, K.; JURÍČKOVÁ, L. Písemné práce na vysokých školách se zdravotnickým zaměřením. 2. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2007. 100 s. ISBN 978- 80-244-1832-2.

John Commission International. Mezinárodní akreditační standardy pro nemocnice.

Komentovaný oficiální překlad. Praha: Grada Publishing, 2004. 288 s. ISBN 80-247-0629-6.

Kolektiv autorů. Struktura kompetencí všeobecné sestry podle ICN. Brno: NCO NZO, 2003. 57 s. ISBN 80-7013-392-9.

KŘIVOHLAVÝ, J.; PEČENKOVÁ, J. Duševní hygiena zdravotní sestry 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2004. 80 s. ISBN 80-247-0784-5.

KOHOUTEK, R. Základy užití psychologie. 1.vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2002. 544 s. ISBN 80-214-2203-3.

MAŘÁK, J.; ŠVEC, V. Výukové metody. Brno: Paido, 2003. 219 s. ISBN 80-7315-39-5.

MATOUŠEK, O. a kol. Základy sociální práce. Praha: Portál, 2001. 309 s. ISBN 80-71-78-473-7.

MUNZAROVÁ, M. Zdravotnická etika od A do Z. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 156 s. ISBN 80-247-1024-2.

MUŽÍK, J. Andragogická didaktika. 1.vyd. Praha: Codex BOHEMIA, 1998. 271 s. ISBN 80-85963-52-3.

NOVOSAD, L. Základy speciálního poradenství. Praha: Portál, 2000. 115 s. ISBN 80-7178-197-5.

PAYNE, J. a kol. Kvalita života a zdraví. 1.vyd. Praha: Nakladatelství TRITON, 2005. 629 s. ISBN 80-7254-657-0.

PRUDIL, L. Základy právní odpovědnosti ve zdravotnictví. 4. doplněné vydání. Brno: NCO NZO, 2006. 77 s. ISBN 80-7013-433-X.

PRŮCHA, J. Moderní pedagogika. 2. přepracované vyd. Praha: Portál, 2002. 488 s. ISBN 80-7178-631-4.

ŠIMEK, D.; KUBÁTOVÁ, H. Od abstraktu do závěrečné práce. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2000. 52 s. ISBN 80-244-0097-9.

ŠIMEK, J.; ŠPALEK, V. Filozofické základy lékařské etiky. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2003. 113 s. ISBN 80-247-0440-4.

ŠKRLA, P.; ŠKRLOVÁ, M. Kreativní ošetrovatelský management. Praha: Advent-Orion, 2003. 477 s. ISBN 80-7072-841-1.

ŠKRLA, P. Především neublížit. Brno: NCO NZO, 2005, 162 s. ISBN 80-7013-419-4.

ŠPIRUDOVÁ, L. a kol. Multikulturní ošetrovatelství II. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2006. 248 s. ISBN 80-247-1213-X.

VENGLÁŘOVÁ, M.; MÁHROVÁ, G. Komunikace pro zdravotní sestry. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2006. 144 s. ISBN 80-247-1262-8.

VONDRÁČEK, L.; VONDRÁČEK, J. Odpovědnost při poskytování ošetrovatelské péče. Praha: Galén, 2006. 30 s. ISBN 80-7262-392-3.

VONDRÁČEK, L.; VONDRÁČEK, J. Pochybení a sankce při poskytování ošetrovatelské péče. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2003. 68 s. ISBN 80-247-0705-5.

VYBÍRAL, Z. Psychologie komunikace. 1.vyd. Praha: Portál, 2005. 320 s. ISBN 80-7178-998-4.

ZÁVODNÁ, V. Pedagogika v ošetrovatelství. Vrútky: NADAS, 2002. 95 s. ISBN 80-8063-108-5.

ZLÁMAL, J.; BELLOVÁ, J. Ekonomika zdravotnictví. 1.vyd. Brno: NCO NZO, 2005. 206 s. ISBN 80-7013-429-1.

OM 1 - Role porodní asistentky v perioperační péči

ČAPOV, I. a kol. Drény a drenážní systémy v chirurgii. Brno: IDV PZ, 1998. 83 s. ISBN 80-7013-269-8.

DUDA, M. a spol. Práce sestry na operačním sále. Praha: Grada, 2000. 392 s. ISBN 80-7169-642-0.

ERTLOVÁ, F.; MUCHA, J. a kol. Přednemocniční neodkladná péče. 2. přepracované vydání. Brno: NCO NZO, 2003. 368 s. ISBN 80-7013-379-1.

GÖPFERTO VÁ, D.; JANO VSKÁ, D.; DOHNAL, K.; MELICHERÝÍKOVÁ, V. Mikrobiologie, epidemiologie, hygiena. 3. dopl. vyd. Praha: Triton, 2002. 142 s. ISBN 80-7254-223-0.

MELICHERČÍKOVÁ, V. Sterilizace a dezinfekce ve zdravotnictví. 1. vyd. Praha: Grada, 1998. 112

s. ISBN 80-7169-442-8.

MELICHERČÍKOVÁ, V. Sterilizace a dezinfekce v prevenci nozokomiálních nákaz. 1. vyd. Praha: Galén, 2007. 57 s. ISBN 978-80-7262-468-3.

ŠRÁMOVÁ, H. a kol. Nozokomiální nákazy II. Praha: Maxdorf, 2001. 303 s. ISBN 80-85912-25-2.

ZEMANOVÁ, J. Základy anesteziologie 1. 2. přeprac.vyd. Brno: NCO NZO, 2009. 206 s. ISBN 978-80-7013-505-1.

ZEMANOVÁ, J. Základy anesteziologie 2. 1. vydání. Brno: NCO NZO, 2005. 163 s. ISBN 80-7013-430-5.

Doplňkový studijní materiál

Sestra - odborný časopis pro zdravotní sestry. Praha: Mladá fronta a.s. ISSN 1210-0404.

Florence - časopis moderního ošetrovatelství. Praha: Galén. ISSN 1801 - 464X.

Jak správně pečovat o nástroje. HYPOKRAMED, spol. s r.o.

JIRKŮ, J.; PAZDZIORA, E. Vlastnosti chirurgických a stomatologických nástrojů. Nové Město na Moravě: Medin.

Katalogy chirurgických nástrojů a dezinfekčních programů - například od firem Aeskulap, Medin, Martin ...

Péče o nástroje. Český překlad. Praha: B. Braun Medical s.r.o

OM 2 - Perioperační péče v gynekologii a porodnictví

CITTERBART, K. Gynekologie. 1. vyd. Praha: Galén, 2001. 277 s. ISBN 80-7262-094-0.

ČECH, E. Porodnictví. Praha: Grada, 1999. 432 s. ISBN 80-7169-355-3.

DUDA, M. a kol. Práce sestry na operačním sále. 1. vyd. Praha: Grada, 2000. 392 s. ISBN 80-7169-642-0.

DYLEVSKÝ, I. Somatologie. 2. přeprac. vyd. Olomouc: Epava, 2000. 480 s. ISBN 80-86297-05-5.

DYLEVSKÝ, I. Funkční anatomie. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 544 s. ISBN 978-80-247-3240-4.

HALAŠKA, M. a kol. Urogynekologie. 1. vyd. Praha: Galén, 2004. 256 s. ISBN 80-7262-272-2.

HOLUB, Z.; KUŽEL, D. a kol. Minimálně invazivní operace v gynekologii. 1. vyd. Praha: Grada, 2005. 232 s. ISBN 80-247-0834-5.

KOBILKOVÁ, J. a kol. Základy gynekologie a porodnictví. 1. vyd. Praha: Galén, 2005. 368 s. ISBN 80-7262-315-X.

KOBILKOVÁ, J.; ŽIVNÝ, J.; BOCHMAN, J. Technika gynekologických abdominálních operací. 1. vyd. Praha: Grada, 2000. 283 s. ISBN 80-7169-494-0.

MACKŮ, F. Kompendium gynekologických operací. 1. vyd. Praha: Grada, 1995. 599 s. ISBN 80-

7169-154-2.

PAŘÍZEK, A. a kol. Porodnická analgezie a anestezie. 1. vyd. Praha: Grada, 2002. 535 s. ISBN 80-7169-969-1.

ROB, L.; MARTAN, A.; CITTERBART, K. Gynekologie. 2. dopl. a pGeprac. vyd. Praha: Galén, 2008. 319 s. ISBN 978-80-7262-501-7.

ROZTOČIL, A. a kol. Moderní porodnictví. 1. vyd. Praha: Grada, 2008. 405 s. ISBN 978-80-247-1941-2.

ZWINGER, A. a kol. Porodnictví. 1. vyd. Praha: Galén, 2004. 532 s. ISBN 80-246-0822-7.

EPIS